

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ГОВОРІННІ У СТУДЕНТІВ МОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Л. А. Сажко

кандидат педагогічних наук

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

1. Як визначаються цілі навчання іншомовного мовлення студентів мовних спеціальностей?
2. Яким чином пов'язані між собою всі види мовленнєвої діяльності?
3. Як визначаються етапи породження висловлювання?
4. Якими є психолінгвістичні особливості діалогічного та монологічного мовлення та як вони мають враховуватись в процесі навчання?
5. На яких етапах процесу оволодіння діалогічним та монологічним мовленням необхідно акцентувати увагу при навчанні студентів?

ПРОБЛЕМНЕ ЗАВДАННЯ

Уважно дослідіть психологічні та лінгвістичні особливості діалогічного та монологічного мовлення та визначте, як ці особливості пов'язані між собою.

МЕТА НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ІНШОМОВНОГО МОВЛЕННЯ

ПОЛЯГАЄ В ОПАНУВАННІ
ЗАГАЛЬНОЮ І ПРОФЕСІЙНО
ОРІЄНТОВАНОЮ ІНШОМОВНИМИ
КОМУНІКАТИВНИМИ
КОМПЕТЕНЦІЯМИ НА РІВНЯХ
C1 ТА C2.

КОМПОНЕНТИ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

- **Мовна компетенція**

(мовні знання та відповідні навички)

- **Мовленнєва компетенція**

(вміння А, Ч, Г, П)

- **Соціокультурна компетенція**

(країнознавча та лінгвокраїнознавча)

ІНШОМОВНА КОМПЕТЕНЦІЯ У ГОВОРІННІ НА РІВНЯХ С1 ТА С2 ВИЗНАЧАЄТЬСЯ ТАКИМИ ВМІННЯМИ:

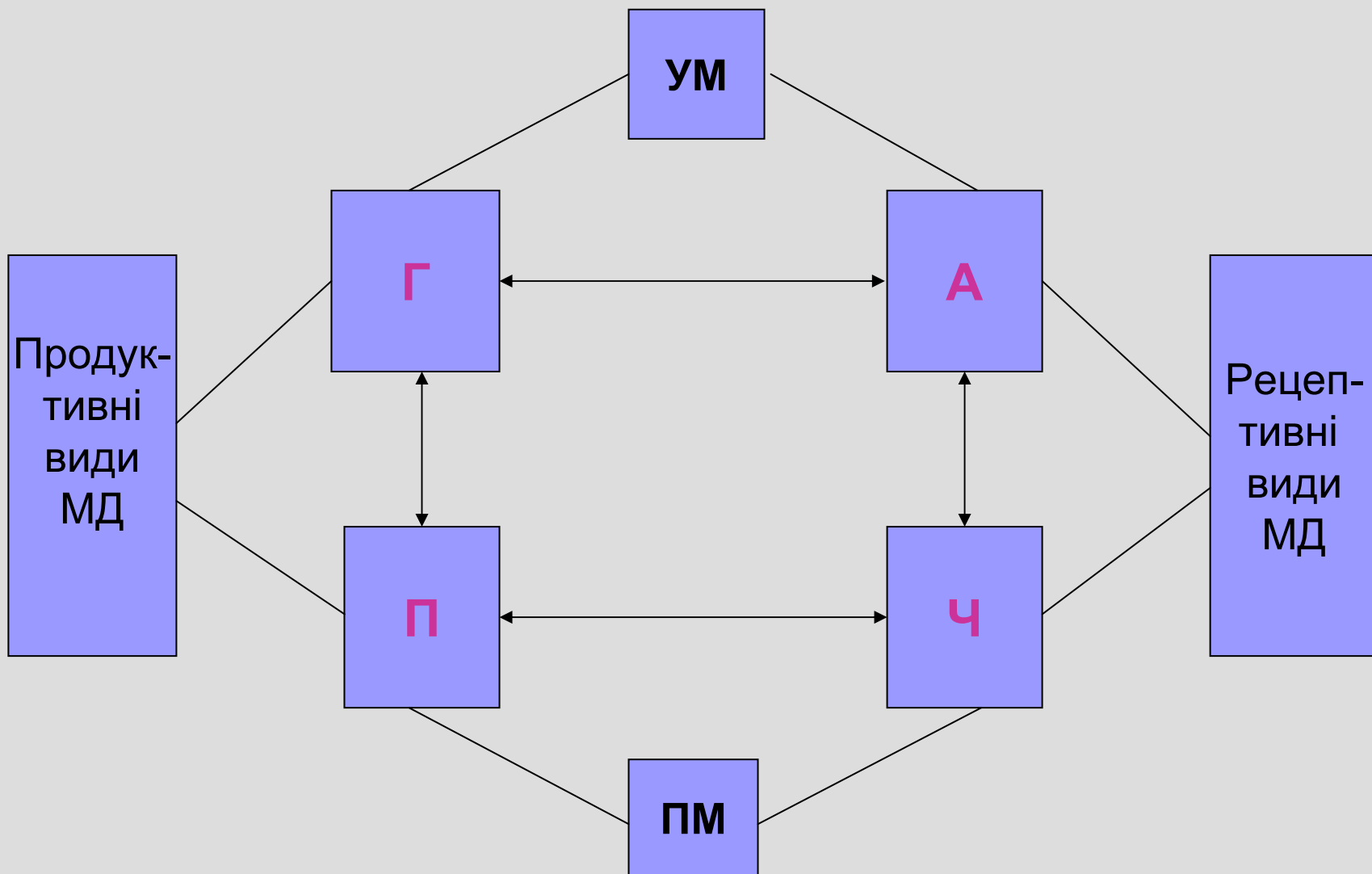
- висловлюватись швидко і спонтанно без утруднень, пов'язаних із пошуком засобів вираження; точно диференціювати найтонші відтінки смислу у досить складних ситуаціях;
- ефективно і гнучко користуватись мовою у суспільному житті, навчанні та з професійними цілями;

ПРОДОВЖЕННЯ

- чітко, логічно та детально висловлюватись на складні теми, демонструючи свідоме володіння граматичними структурами, конекторами та зв'язними програмами висловлювання.

(Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти)

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ВИДІВ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ГОВОРІННЯ

Є ПОДУКТИВНИМ ВИДОМ
МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, В ПРОЦЕСІ
ЯКОЇ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ФОРМУВАННЯ,
ФОРМУЛЮВАННЯ ТА ПЕРЕДАЧА
ДУМОК В УСНІЙ ФОРМІ.

ФУНКЦІЇ ГОВОРІННЯ

- Повідомлення інформації
- Запит інформації
- Обмін думками, враженнями
- Вплив, переконання, пропозиції
- Здійснення професійної діяльності

СТРУКТУРА ПРОЦЕСУ ГОВОРІННЯ

1. Мотиваційно-спонукальна фаза
2. Аналітико-синтетична фаза
3. Виконавча фаза

ПРЕДМЕТНИЙ ЗМІСТ ПРОЦЕСУ ГОВОРІННЯ

- Предмет (думка)
- Засоби та способи формування
та формулювання думки
- Продукт
- Результат

МЕХАНІЗМИ ПРОЦЕСУ ГОВОРІННЯ

- Механізм осмислення
- Механізм пам'яті
- Механізм випереджаючого синтезу

ЕТАПИ ПОРОДЖЕННЯ ВИСЛОВЛЮВАННЯ

ЕТАП	ЗМІСТ ЕТАПУ
I	Виникнення потреби, комунікативного наміру
II	Включення механізмів: 1) внутрішнього оформлення висловлювання (загально-функціональних та власне мовленнєвих механізмів)

ЕТАПИ ПОРОДЖЕННЯ ВИСЛОВЛЮВАННЯ (продовження таблиці)

ЕТАП	ЗМІСТ ЕТАПУ
III	2) зовнішнього оформлення висловлювання Мовленнєвий сигнал (висловлювання)

ФОРМИ ГОВОРІННЯ

ДІАЛОГ — це процес мовленнєвої взаємодії
двох або більше учасників
спілкування
(діалогічне мовлення — **ДМ**)

МОНОЛОГ — це мовлення однієї особи,
підготовлене і спрямоване на
співрозмовника чи аудиторію
(монологічне мовлення — **ММ**)

ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДМ

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

- **вмотивованість**
- **ситуативність**
- **двосторонність**

ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

- **еліптичність**
- **наявність
“ГОТОВИХ”
МОВЛЕННЄВИХ
ОДИНИЦЬ**

ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДМ (продовження таблиці)

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

- зверненість
- емоційність
- спонтанність

ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

- наявність слів -
заповнювачів
пауз
- наявність
стягнених форм

ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ММ

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

- **вмотивованість**
- **зверненість**
- **однонаправленість**
- **зв'язність**

ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

- **завершеність
речень**
- **повнота
висловлювань**
- **розгонутисть**

ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ММ

(продовження таблиці)

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

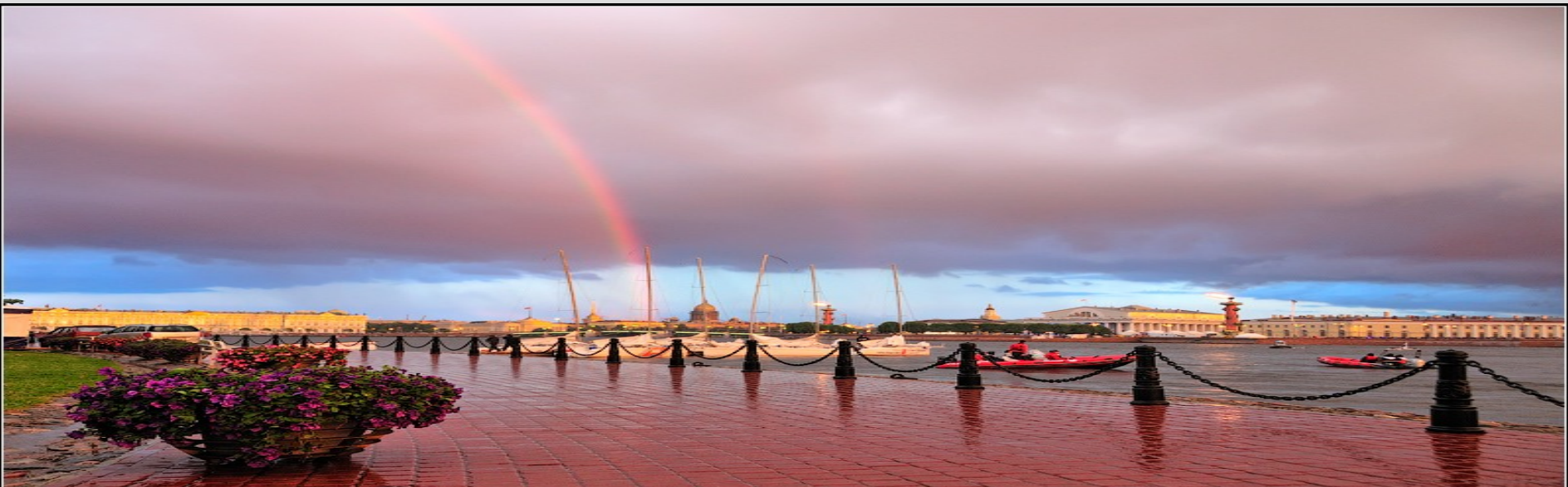
- контекстуальність
- логічність
- послідовність
- тематичність
- ситуативність

ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

- різноструктурність
- складний синтаксис
- наявність засобів міжфразового зв'язку

ОДИНИЦЯ НАВЧАННЯ ДМ - ДІАГОЛІЧНА ЄДНІСТЬ (ДЄ)

ДЄ- це сукупність реплік, яка характеризується структурною, інтонаційною та змістовою завершеністю

ОДИНИЦЯ НАВЧАННЯ ММ – ПОНАДФРАЗОВА ЄДНІСТЬ (ПФЄ)

ПФЄ – сукупність декількох фраз, які об'єднані
за змістом і утворюють певний
смісловий блок

ЕТАПИ НАВЧАННЯ ДМ

- ОВОЛОДІННЯ ПЕВНИМИ ДЄ
- ОВОЛОДІННЯ МІКРОДІАЛОГАМИ
- ОВОЛОДІННЯ ДІАЛОГАМИ РІЗНИХ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ТИПІВ

(діалог – розпитування, діалог – домовленість, діалог – обмін думками/враженнями, діалог – обговорення/дискусія)

ЕТАПИ НАВЧАННЯ ММ

- ОВОЛОДІННЯ ПФЄ
- ОВОЛОДІННЯ
МІКРОМОНОЛОГАМИ
- СТВОРЕННЯ МОНОЛОГІВ РІЗНИХ
ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ТИПІВ
(опис, розповідь, повідомлення,
міркування, роздум)

ОПОРИ ДЛЯ ВИСЛОВЛЮВАНЬ

- ВЕРБАЛЬНІ
- ВЕРБАЛЬНО-ЗОБРАЖАЛЬНІ
- ЗОБРАЖАЛЬНІ

ПРИЙОМИ НАВЧАННЯ ГОВОРІННЯ

- **КООПЕРАТИВНЕ НАВЧАННЯ**
(в парах, трійках, малих групах)
- **КОЛЕКТИВНО-ГРУПОВЕ НАВЧАННЯ**
(обговорення проблеми, аналіз ситуації)
- **СИТУАТИВНЕ МОДЕЛЮВАННЯ**
(рольова гра, ділова гра)
- **ОБГОВОРЕННЯ ДИСКУСІЙНИХ ПИТАНЬ**
(дискусія, ток-шоу, телеміст, дебати)

ЯКИХ ЗНАНЬ ВИ НАБУЛИ?

ЗНАНЬ ПРО:

1. Рівні володіння іншомовним говорінням студентами-філологами.
2. Взаємозв'язок видів МД.
3. Функції говоріння.
4. Етапи породження висловлювання.
5. Психологічні та лінгвістичні особливості діалогічного та монологічного мовлення.
6. Етапи навчання діалогічного та монологічного мовлення.

ВАШІ

ЗАПИТАННЯ

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

